

Annika Lagerlöw Ahola
Bitr. förvaltningschef, kommunledningsförvaltningen
Annika.ahola@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Begäran om tilläggsanslag 2022 för lokalersättning till Internationella Engelska Skolan

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade, 2022-06-01 § 174, att föreslå kommunfullmäktige besluta

att utöka kommunstyrelsens driftbudgetram för 2022 med 1 667 000 kr och med helårseffekt 2023 om ytterligare 2 333 000 kr med anledning av ökade kostnader för lokalersättning till Internationella Engelska Skolan

att den utökade budgetramen för 2022 finansieras av KF budgetmarginal och för 2023 hanteras i ordinarie budgetprocess.

Kommunfullmäktige beslutade, 2022-06-20 § 117, att återremittera ärende för komplettering med erforderliga handlingar. Ärendet behandlades åter av kommunfullmäktige, 2022-06-30 § 148, då kommunfullmäktige på nytt beslutade om återremittering av ärendet, med hänvisning till att fullmäktige vill ha svar på alla frågor som har ställts under debatten kring ärendet.

Bakgrunden till ärendet samt svar på de frågeställningar som lyftes under debatten i kommunfullmäktige redovisas i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-07-26.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-07-26

Beslut Kommunfullmäktige 2022-06-30 § 148

Beslut Kommunfullmäktige 2022-06-20 § 117

Beslut kommunstyrelsen 2022-06-01 § 174

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-05

Beslut Kammarrätten i Göteborg, 2022-06-02

Dom Förvaltningsrätten i Malmö, 2022-04-29

Beräkningsunderlag Lokalhyra IES

Hyreskontrakt Internationella engelska skolan och Hemsö, april 2022

Beslut kommunfullmäktige, 2021-02-15, § 54

Beslut kommunstyrelsen, 2019-11-06, § 287

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-10-04

Avsiktsförklaring Trelleborgs kommun, Internationella engelska skolan och Hemsö, oktober 2019

Områdesbeskrivning- bilaga till avsiktsförklaring

Överenskommelse Trelleborgs kommun och Hemsö (*anm. framtida*)

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att utöka kommunstyrelsens driftbudgetram för 2022 med 1 667 000 kr och med helårseffekt 2023 om ytterligare 2 333 000 kr med anledning av ökade kostnader för lokalersättning till Internationella Engelska Skolan

att den utökade budgetramen för 2022 finansieras av KF budgetmarginal och för 2023 hanteras i ordinarie budgetprocess.

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen, Kvalitets- och resursutvecklingsavdelningen
Internationella Engelska Skolan

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2022-06-01, §174, föreslå kommunfullmäktige besluta

att utöka kommunstyrelsens driftbudgetram för 2022 med 1 667 000 kr och med helårseffekt 2023 om ytterligare 2 333 000 kr med anledning av ökade kostnader för lokalersättning till Internationella Engelska Skolan

att den utökade budgetramen för 2022 finansieras av KF budgetmarginal och för 2023 hanteras i ordinarie budgetprocess.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-20, §117,

att ärendet återremitteras för att kompletteras med erforderliga handlingar

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet behandlades åter av kommunfullmäktige 2022-06-30, §148, då kommunfullmäktige beslutade

att ärendet återremitteras med hänvisning till att vi vill ha svar på alla frågor som har ställts under kvällens debatt.

Innan ärendet åter tas upp i kommunfullmäktige, kommer det att beredas igen av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen föreslås därvid åter besluta i enlighet med kommunstyrelsen beslut 2022-06-01, § 174 (se ovan).

Nedan redovisas bakgrunden för ärendet samt svar på de frågeställningar som lyftes under debatten i kommunfullmäktige 2022-06-30, §148.

Bakgrund

Internationella Engelska Skolan (IES) har i överenskommelse med kommunen om ekonomiskt stöd beslutat etablera en skola för sammanlagt 692 elever i Trelleborg. Skolan är planerad för två klasser per årskurs i årskurserna F-6 och tre klasser per årskurs i årskurserna 7-9. IES har ingått en finansiell överenskommelse med fastighetsbolaget Hemsö. Hemsö investerar i en ny skolbyggnad som hyrs av IES. Hyresavtalet mellan Hemsö och IES lägger grunden för IES:s lokalkostnader.

För elever som går i en fristående grundskola, eller i en annan kommuns grundskola, betalar elevens hemkommun skolpeng till huvudmannen för den mottagande skolan. Skolpengen består av ett grundbelopp för varje elev och ett tilläggsbelopp för elever med ett omfattande behov av särskilt stöd. Bildningsförvaltningen beräknar årligen grundbeloppets storlek. Grundbelopp för nästkommande kalenderår fastställs av bildningsnämnden. Beslutet är delegerat till förvaltningschef för bildningsförvaltningen. Grundbeloppet innehåller en hyresdel som baseras på kommunens lokalkostnader för skolans verksamheter. Kommunens lokalkostnader kan förändras över tid, vilket innebär att grundbeloppets storlek kan variera mellan olika år.

Kommunen beslutade i KF 2021-02-15 (KF 2019-11-06 togs då om p g a formaliafel 2019-11-06) att, förutom skolpeng, årligen ersätta IES med ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den hyresdel som ingår i

skolpengen och den faktiska hyreskostnaden - dock max upp till 4 000 000 kr. En ekonomisk jämförelse gjordes mellan hyreskostnaden för Västervångsskolan och IES för att kunna göra en rimlighetsbedömning av hyresnivån för IES.

Föreliggande förslag till beslut avser tilläggsanslag till kommunstyrelsen om ca 1 700 000 kr för perioden augusti-december i 2022 års budget (höstterminen 2022), och ytterligare ca 2 300 000 kr i 2023 års budget då 2023 är första verksamhetsåret med helårseffekt. Dessa tilläggsanslag föreslås finansieras via kommunfullmäktiges budgetmarginal för 2022 och i ordinarie budgetprocess för 2023.

Svar på frågeställningar som lyftes vid kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-30

1. Är det förenligt med föreliggande ärende, som avser tilläggsanslag om ca 1 700 000 kr för 2022 respektive ytterligare ca 2 300 000 kr för 2023 för lokalersättning till IES, att fatta beslut om att ge tekniska servicenämnden i uppdrag att skriva ett avtal/överenskommelse med IES för 20 år.

Det är kommunens uppdrag att säkerställa skolgång i grundskolan för barn/elever som är folkbokförda i kommunen. Därför är det av stor betydelse att de fristående huvudmän som bedriver grundskola i kommunen har ett långsiktigt perspektiv, en vidimerat kvalitativ verksamhet och ett gott renommé. Kommunen strävar i det sammanhanget alltid efter att skapa så långsiktiga, kvalitetssäkra och robusta överenskommelser och avtal som är rimliga och relevanta utifrån givna förutsättningar.

Föreliggande ärende avser primärt tilläggsanslag för år 2022 respektive, som en konsekvens, för år 2023. Inget formellt hinder finns att fatta ytterligare beslut som direkt berör aktuellt ärende.

Mot bakgrund av ovan är det kommunledningsförvaltningens bedömning att det både är förenligt med föreliggande ärende och rimligt att under KFs sammanträde framlägga yrkandet om att ge tekniska servicenämnden i uppdrag att ingå en överenskommelse/teckna ett avtal på 20 år med IES.

2. I första att-satsen i kommunfullmäktiges beslut 2021-02-15 står det ”upp till faktiska hyreskostnaden”, var har beslut om max 4 000 000 kr fattats?

Beslutade att-satser ska läsas tillsammans med sammanfattningen i ett beslutsunderlag. Av sammanfattningen, stycke 6, i kommunfullmäktiges beslut 2021-02-15, §54, framgår uppgift om högst 4 000 000 kr. Det här innebär att fullmäktiges beslut från 2021-02-15 inbegriper maxbelopp om 4 000 000 kr.

3. Hur har beloppet 4 000 000 kr räknats fram?

I bilagan Beräkningsunderlag lokalhyra IES redovisas hur maxbeloppet om 4 000 000 kr är beräknat.

Utgångspunkten i beräkningen är IES:s förväntade hyreskostnad (15 700 000 kr) minskat med lokalkostnadsandelen i skolpengen 2019 beräknat på 692 elever (11 800 000 kr). Differensen uppgår till 3 900 000 kr och anger därmed taket för kompensation avrundat till 4 000 000 kr.

4. Om IES ska ha täckning för faktiska kostnader och IES inte har full skolpeng första året, ska kommunen då betala denna mellanskillnad eller har det strukits i avtalet med IES? Hur har i så fall förhandlingarna med IES gått till?

Något avtal/överenskommelse mellan IES och kommunen som reglerar att kommunen ska ersätta IES för eventuell utebliven skolpeng i förhållande till 692 elever, har inte slutits.

5. Varför är inte de beslutade 4 000 000 kr hanterade i ordinarie budgetprocess sedan 2019?

Underlaget i kommunfullmäktiges beslut i december 2019 beräknades utifrån 2019 års kostnadsnivåer och gav då indikationer på vilka ekonomiska planeringsförutsättningar som kommer att råda när skollokaler för IES tas i bruk (läs höstterminen 2022). Detta framgår av kommunledningsförvaltningen tjänsteskrivelse 2019-10-04.

Kommunfullmäktiges sammanträde från december 2019 togs om i februari 2021. Beslutet om IES i februari 2021 överklagades till förvaltningsrätten. Föreliggande ärende om tilläggsanslag har därför avvaktats förvaltningsrättens utslag. Dom från förvaltningsrätten meddelades 2022-04-29 varvid ärendet om tilläggsanslag beretts för beslut i kommunfullmäktige i juni 2022.

6. Om summan som kommunen ska täcka fluktuerar från år till år, hur ska då kommunfullmäktige kunna sätta av en summa pengar för 20 år framåt?

Det belopp, med vilket IES ska ersättas utöver ordinarie skolpeng, kommer att beräknas årligen och kommer att hanteras i ordinarie budgetprocess från och med 2024 års budget.

Hyresnivån liksom nivån på grundbeloppet i skolpengen kan förväntas förändras över en 20-årsperiod precis som hyresnivån för kommunens egna lokaler. Därav är de årliga beräkningarna nödvändiga. Dock har kommunfullmäktige fattat beslut om ett maxbelopp om 4 000 000 kr per år. Överenskommelsen som ska träffas mellan kommunen och IES förutsätter att den faktiska hyreskostnaden årligen redovisas av IES till kommunen.

7. Hur hanteras eventuella kostnadsökningar för t.ex. lokalmässiga förändringar? Ska kommunen betala den hyresökningen också?

Vad gäller reglering av långsiktiga villkor mellan kommunen och IES kommer detta att ske i särskild ordning (se även fråga 11 nedan). Denna överenskommelse ska, precis som alla andra avtal, följas upp efter hand. Eventuella förändringar som uppstår under avtalsperioden ska i så fall regleras med komplettering och sker i överenskommelse mellan båda parter.

8. Har vi gett stöd till andra företag som etablerat sig i kommunen?

Under perioden 2019-01-01 till och med 2022-06-30 har, kommunstyrelsen, respektive kommunfullmäktige, inte fattat något beslut om något individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare som etablerat sig i kommunen där synnerliga skäl enligt kap 2 8 § KL skulle föreligga.

9. Hur stor del av skolpengen går till lokalkostnaderna?

Storleken på grundbeloppet i skolpengen varierar mellan elever i fritidshem, förskoleklass, grundskola åk 1-6 och grundskola åk 7-9. För år 2022 är lokalkostnadens andel av grundbeloppet 26 procent, 16 procent, 17 procent respektive 17 procent, för de fyra elevgrupperna.

10. Kommer vi inte att göra någon principhandling hur detta ska hanteras framöver utan det är upp till varje gång hur vi ska göra (trots det som SKR rekommenderar)?

Något uppdrag att ta fram en generell principhandling finns inte utan bedömning kommer även framöver att göras för varje enskild etablering. Vad gäller principen framgent för IES kommer den att följa beräknad faktisk hyreskostnad jämfört med hyresandel i skolpengens grundbelopp.

11. Vi vill se en överenskommelse mellan kommunen och IES eller grunden till överenskommelsen som innehåller de viktiga delarna som kostnadsersättning och avtalstid.

En fristående huvudman behöver inte ingå någon överenskommelse med kommunen för att etablera sig. Huvudmannen ansöker om tillstånd från Skolinspektionen (som också är tillsynsmyndighet). Vad gäller reglering av långsiktiga villkor mellan kommunen och IES kommer detta att ske i särskild ordning.

12. Enligt utskickad överenskommelsen med Hemsö och kommunen har kommunen en skyldighet att hyra lokalen i 5 år på marknadsmässiga villkor - vad betyder det? Detta skulle innebära en kostnad för kommunen på 60 mnkr.

Under ett flertal år har kommunen i sin lokalförsörjningsplan redogjort för behov av ny skola i östra delen av tätorten. Behovet har säkerställts genom att IES etablerat sig i östra Trelleborg. Om IES av någon anledning skulle avsluta sitt åtagande är kommunen ansvarig för att erbjuda eleverna fortsatt skolgång. En överenskommelse mellan Hemsö och kommunen säkerställer att kommunen på egen hand kan fortsätta bedriva skola för eleverna i stället för att placera eleverna på andra skolor och flytta dem från sin skola. Överenskommelsen är inte undertecknad eftersom detta sker först i händelse av att IES avslutar sitt åtagande. Det vill säga, kommunens ansvar att förhyra lokalerna påbörjas och sträcker sig fem år framåt från det datum IES skulle frånträda sitt avtal med Hemsö.

13. Vilka är de synnerliga skälen till att kommunen ska lämna extra stöd, enligt 2 kap. 8 §, 2 st. KL?

Av 2 kap. 8 § kommunallagen framgår att kommuner får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen. Individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.

När det gäller etablering av friskolor regleras bidrag till fristående skolor i Skollagen. Frågan huruvida det ligger inom den kommunala kompetensen att fatta beslut om extra ekonomisk kompensation till IES har prövats av förvaltningsrätten. Enligt förvaltningsrättens bedömning i domen från 2022-04-29 Mål nr 2301–21 har det ej visats att beslutet strider mot bestämmelsen i 2 kap. 8 § kommunallagen.

14. Vad händer om IES inte är nöjda med den slutgiltiga överenskommelsen om max 4 000 000 kr?

Kommunen förhandlar regelmässigt med våra partners gällande olika avtal. IES kan, enligt beslut från kommunfullmäktige i februari 2021, erhålla max 4 000 000 kr i ersättning utöver skolpeng.

